

Μουσείο Προσφυγικού Ελληνισμού εντός του π. Στρατοπέδου Παύλου Μελά στη Θεσσαλονίκη

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Στην αποκατάσταση δύο κτηρίων (Β4 και Δ) εντός του π. Στρατοπέδου Παύλου Μελά, προκειμένου να στεγάσει το Μουσείο Προσφυγικού Ελληνισμού, προχωρά το [Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού](#), στο πλαίσιο του ευρύτερου Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπλασης του π. Στρατοπέδου, και της μετατροπής του σε Μητροπολιτικό Πάρκο, με ταυτόχρονη ανάδειξή του σε τόπο πολιτιστικής κληρονομιάς.

Για την πορεία του έργου, η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνα Μενδώνη, δήλωσε: «Στόχος όλων των φορέων -κρατικών και αυτοδιοικητικών- που ασχολούμεθα, συστηματικά, τα τελευταία τρία χρόνια με την μετατροπή του π. Στατοπέδου Παύλου Μελά σε Μητροπολιτικό Πάρκο είναι η απόδοση, στη Δυτική Θεσσαλονίκη, ενός υπερτοπικού πόλου, με έντονη πολιτιστική φυσιογνωμία. Αλλωστε, το ίδιο το στρατόπεδο έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός τόπος ακριβώς για να διατηρηθεί η μνήμη προσώπων και γεγονότων που είχαν καθοριστική συμβολή στη νεότερη ιστορία μας.

Με την αποκατάσταση και λειτουργία του Μουσείου Προσφυγικού Ελληνισμού, στα δύο κτήρια του π. Στρατοπέδου, διατηρούμε ζωντανή και τιμούμε την προσφυγική μνήμη, αλλά και την τεράστια προσφορά των Ελλήνων προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική φυσιογνωμία της σύγχρονης Ελλάδας.

Τιμούμε την Θεσσαλονίκη, αποδίδοντας στην πόλη-υποδοχέα μεγάλου αριθμού ξεριζωμένων Ελλήνων, ένα ιδιαίτερο πολιτιστικό τοπόσημο. Οι επεμβάσεις αποκατάστασης των κτηρίων σέβονται απολύτως τον ιστορικό τόπο και το εναπομείναν κέλυφος. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε σύγχρονους, επισκέψιμους χώρους, εστίες δημιουργίας και μάθησης, οι οποίοι θα συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός νέου πολιτιστικού τοπίου, με σεβασμό στην ιστορικότητά του».

Η μελέτη, η οποία έτυχε της ομόφωνης θετικής γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, αφορά στην ένταξη νέας χρήσης στο εναπομείναν κέλυφος του κτηρίου Β4, πρώην στάβλου ιππικού, και στο κτήριο διοίκησης Δ του π. Στρατοπέδου Παύλου Μελά. Τα κτήρια Β4 και Δ εντάσσονται κεντρικά του Μητροπολιτικού Πάρκου, στο ανατολικό άκρο του «ιστορικού τόπου». Γειτνιάζουν με την κεντρική ιστορική πλατεία του στρατοπέδου και μελλοντική πλατεία μνήμης του Μητροπολιτικού Πάρκου, και σε άμεση γειτνίαση με το κτήριο Α3 που θα στεγάσει το Αρχαιολογικό Μουσείο με την έκθεση ευρημάτων από τις ανασκαφές του Μητροπολιτικού Σιδηροδρόμου της Θεσσαλονίκης. Τα συγκεκριμένα κτήρια κατασκευάστηκαν μεταξύ 1895 και 1905, μετά την κατασκευή των κτηρίων στρατωνισμού.

Η μελέτη περιλαμβάνει τη διαμόρφωση του ισόγειου κτηρίου Β4, συνολικού εμβαδού 745 τ.μ., για να στεγάσει τη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Προσφυγικού Ελληνισμού, σε έναν ενιαίο χώρο που καλύπτει σχεδόν το σύνολο του κτηρίου, βάσει του κτηριολογικού προγράμματος που ενέκρινε τον Ιούλιο του 2022 το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Παύλου Μελά. Στο διώροφο κτήριο Δ, συνολικού εμβαδού 700 τ.μ., χωροθετούνται συμπληρωματικές χρήσεις του εν λόγω Μουσείου, όπως αίθουσες περιοδικών εκθέσεων, χώροι συντήρησης και

αποθήκευσης των εκθεμάτων.

Η εκπόνηση των μελετών αποκατάστασης και επανάχρησης των κτηρίων Β4 και Δ, που θα φιλοξενήσουν τη λειτουργία του Μουσείου Προσφυγικού Ελληνισμού - συνολικού εμβαδού άνω των 1.500 τ.μ. με τους νέους υπόγειους χώρους που δημιουργούνται- εντάσσεται στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, του Δήμου Παύλου Μελά και της Μητροπολιτικής Αναπτυξιακής Θεσσαλονίκης ΑΑΕ/ΟΤΑ και χρηματοδοτείται από το ΥΠΠΟΑ.

Β4 Νότια Όψη

Το κτήριο Β4 το 2012, πριν την πυρκαγιά που κατέστρεψε τη στέγη του

Το κτήριο Β4, πρώτο αριστερά το 1916 (Πηγή Γαλλικά Αρχεία Στρατού)